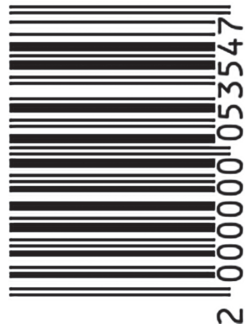

УЖГОРОД

ПРОГРАМА ПІДТРИМКИ ХВОРИХ НА РОЗСІЯНИЙ СКЛЕРОЗ, ОГОЛОШЕННЯ КОНКУРСУ НА НОВИЙ АВТОБУСНИЙ МАРШРУТ

– серед рішень цьоготижневого виконкому Ужгородської міськради

За Програму підтримки хворих на розсіяний склероз на 2025 – 2027 роки проголосували на черговому засіданні виконкому, яке відбулося цієї середи.

Програма спрямована на забезпечення таких хворих специфічним лікуванням, оскільки медичні препарати для лікування цього захворювання є високоартсними і через це недоступними пацієнтам. Це дасть можливість уповільнити подальше прогресування захворювання та зберегти функціональну активність пацієнтів.

Фінансування заходів Програми здійснюватиметься за рахунок коштів бюджету Ужгородської міської територіальної громади та інших, не заборонених законодавством. Документ ще внесуть на розгляд сесії міської ради.

...

Також на черговому засіданні виконкому Ужгородської міськради затвердили списання багатоквартирних будинків на вул. Канальній, 35 та вул. Михайла Коцюбинського, 2 із комунального балансу міста у зв'язку зі створенням ОСББ.

Співвласники цих будинків мають забезпечити належне утримання спільного майна багатоквартирного будинку; прибирання прибудинкової території, підвалів, технічних поверхів та покрівлі; технічне обслуговування внутрішньобудинкових систем холодного водопостачання та водовідведення, зливової каналізації, димових та вентиляційних каналів, мереж електропостачання та електрообладнання; проведення поточного ремонту тощо.

Закінчення на стор. 2.

Від 26 жовтня до 1 листопада включно в Ужгороді у зв'язку зі збільшенням пасажиропотоку напередодні та у День вшанування пам'яті померлих рух автобусів на двох маршрутах продовжать до міського цвинтаря «Барвінок».

РУХ АВТОБУСІВ НА ДВОХ МІСЬКИХ МАРШРУТАХ ПРОДОВЖАТЬ

до 1 листопада у зв'язку зі збільшенням пасажиропотоку

Такі рішення підтримали на черговому засіданні виконкому. Отож, для перевезень пасажирів до міського цвинтаря «Барвінок» будуть залучені автобуси з маршрутів:

- №20 «мкрн. «Доманинці» – Речовий ринок через пл. Корятовича» (маршрут продовжать до цвинтаря);
- №24 «мкрн. «Дравці» – УжНУ» (через вокзали, «Новий район») (маршрут продовжать до цвинтаря).
- Курсуватиме і маршрут №156 «вул. В'ячеслава Чорновола – міський цвинтар «Барвінок».

Ця подія стала важливою для мешканців будинку на вул. Марії Заньковецької, 9, зокрема для мам із дітьми, людей похилого віку, які через несправність старого ліфта тривалий час відчували значні труднощі.

Загальна вартість робіт із реконструкції ліфта – 2 мільйони 376,5 тис. грн, з яких понад 1 мільйон 901,2 тис. грн – кошти з бюджету міста, 475,3 тис. грн – співфінансування мешканців. Було проведено торги, визначено переможця. Реконструкцію, у ході якої встановили новий ліфт українського виробництва, проводило ПП «САНЛІФТ».

Перевірити стан техніки перед введенням в експлуатацію приїхали міський голова Богдан Андрійів, депутат Ужгородської міськради Віталій Глагола, який ініціював рішення цього питання, директор КП «Ужгородліфт» Сергій Сорока, який обслуговуватиме ліфт, директор департаменту міської інфраструктури міськради Віталій Гільтайчук.

171-квартирний 9-поверховий будинок малосімейного типу – 1979 року побудови, був відомчим, відносився до тресту «Закарпатбуд». Ще за час обслуговування будинку приватним акціонерним товариством «Житлово-побутове підприємство» тресту «Закарпатбуд» обладнання ліфта повністю було викрадено невідомими особами, з тих пір – а це понад 26 років – ліфт не працював.

Згодом у будинку було створено ОСББ «Єдині», мешканці звернулися у міську раду із проханням про надання допомоги із капремонту ліфта. Запланували виконання робіт у 2022 році, однак у зв'язку із військовою агресією росії та розв'язанням війни кошти на капремонт житлових будинків у 2022 році не виділялися.

Після внесення змін в Постанову КМУ у 2023-2024 роках стало можливим фінансування видатків в умовах воєнного стану на виконання робіт з капітального ремонту та реконструкції ліфтів. Тож цього року за міською Програмою капітального ремонту житлового фонду провели реконструкцію ліфта.

В УЖГОРОДСЬКІЙ 171-КВАРТИРНІЙ БАГАТОПОВЕРХІВЦІ ВСТАНОВИЛИ НОВИЙ ЛІФТ

ОПАЛЮВАЛЬНИЙ СЕЗОН ОФІЦІЙНО РОЗПОЧАЛИ

заклади охорони здоров'я, освіти, культури та соціального захисту населення Ужгорода

Як ми повідомляли, рішення про це ухвалили на позачерговому засіданні виконавчого комітету Ужгородської міської ради, яке ініціював міський голова Богдан Андрійів у зв'язку із пониженням температури повітря та важливістю забезпечити комфортні умови насамперед пацієнтам лікарень, вихованцям дитсадків. 14 жовтня опалювальний сезон Ужгород розпочав першим в області.

Керівникам освітніх, медичних закладів, закладів культури та інших бюджетних установ міста рекомендували здійснювати подачу тепла за умови зниження температурного режиму нижче нормативного.

Днями міський голова Богдан Андрійів, керівник Ужгородської міської багатопрофільної клінічної лікарні Олег Голуб разом із журналістами оглянули, як працює котельня на вулиці Івана Коршинського (колишня вулиця Грибоєдова).

За словами Олега Голуба, до опалювального сезону підготувалися вчасно, провели пробні пуски і вже 14 жовтня – після ухвалення на виконкомі рішення – всі медичні заклади були з теплом. Котельня на вулиці Івана Коршинського опалюється палетами і забезпечує тепло лікарню з невідкладних станів та екстреної медичної допомоги, перинатальний центр і поліклініку. Окремі котельні мають лікарня планового лікування на вул.Минайській та дитяча лікарня

на вул.Ференца Ракоці.

З огляду на можливі перебої з електропостачанням, організовано резервне живлення – встановлено генератори – щоб забезпечити

до закладів освіти Ужгородської міської територіальної громади. Із них 40 – газові, 5 – твердопаливні. На сьогодні всі твердопаливні котельні забезпечені необхідною

включають. Котельню Ужгородського ліцею ім. В.С. Гренджі-Донського перенесено на територію дитсадка № 26, усі необхідні роботи проведені, залишилося зробити підключення до газопроводу.

Включили опалення і в закладах соціальної сфери Ужгорода, зокрема у міському терцентрі для людей похилого віку, а також у всіх закладах культури.

Щодо ситуації по регіону, то в.о. начальника управління житлово-комунального господарства та енергозбереження Закарпатської обласної державної адміністрації Олег Марушкей повідомив, що 22 громади із 64-ох поінформували облдержадміністрацію про початок опалювального сезону. Додав, що розпорядження про початок опалювального періоду приймаються органами місцевого самоврядування для установ соціальної сфери, коли температура у приміщеннях дитячих садочків, навчальних закладів тощо не відповідає санітарним нормам, а для населення – коли середньодобова температура повітря більше, ніж 3 дні поспіль нижча за +8 градусів Цельсія.

безперебійну роботу на випадок екстрених ситуацій.

Богдан Андрійів додав, що 45 котельень забезпечують подачу тепла

кількістю дров, угоди на постачання газу також укладено. Освітні заклади провели пробні пуски систем опалення, у дитсадках тепло вже

стаття та енергозбереження Закарпатської обласної державної адміністрації Олег Марушкей повідомив, що 22 громади із 64-ох поінформували облдержадміністрацію про початок опалювального сезону. Додав, що розпорядження про початок опалювального періоду приймаються органами місцевого самоврядування для установ соціальної сфери, коли температура у приміщеннях дитячих садочків, навчальних закладів тощо не відповідає санітарним нормам, а для населення – коли середньодобова температура повітря більше, ніж 3 дні поспіль нижча за +8 градусів Цельсія.

ПРОГРАМА ПІДТРИМКИ ХВОРИХ НА РОЗСІЯНИЙ СКЛЕРОЗ, ОГОЛОШЕННЯ КОНКУРСУ НА НОВИЙ АВТОБУСНИЙ МАРШРУТ

– серед рішень цього тижневого виконкому Ужгородської міськради

Початок на стор. 1.

Кандидатури двох ужгородок на присвоєння почесного звання України «Мати-героїня» – Еріки Дердь, матері п'яти дітей, та Марини Сливки, матері семи дітей, – підтримали на засіданні виконкому міської ради

Відповідне рішення члени виконкому ухвалили, беручи до уваги вагомий особистий внесок цих жінок у виховання дітей, створення сприятливих умов для здобуття дітьми освіти, розвитку їхніх творчих здібностей, формування в них високих духовних і моральних цінностей.

Згідно з рішенням, клопотатимуть про представлення багатодітних матерів Еріки Дердь і Марини Сливки на присвоєння почесного звання України «Мати-героїня» перед обласною державною військовою адміністрацією.

Підтримали на черговому засіданні виконкому Ужгородської міськради й рішення про оголошення конкурсу з перевезення пасажирів на новому міському автобусному маршруті № 11Б «вул. Володимирська – пл. Корятовича (через Боздоський парк)».

Маршрут пролягатиме у прямому напрямку: вул. Володимирська вул. Миколи Бо-

бьяка, вул. Загорська, площа Віталія Постолакі, Яна Гуса, вул. Собранецька, вул. Підгірна, вул. Панаса Мирного (біля хімфаку).

У зворотному напрямку: вул. Панаса Мирного (біля хімфаку), вул. Володимира Гнатюка, вул. Підгірна, вул. Собранецька, площа Віталія Постолакі, вул. Загорська, вул. Миколи Бобьяка, вул. Анатолія Тегзи (колишня вул. Возз'єднання), Боздоський парк, Слов'янська набережна, Василя Гаджеги (колишня Олександра Радищева), вул. Володимирська. Умови конкурсу – на стор. 5 цього номеру газети.

Як в Ужгородській міській територіальній громаді реалізуватимуть державну політику у сфері формування системи кращого догляду для дітей, які проживають у родинах, що перебувають у складних життєвих обставинах, підтримку таких сімей, йшлося на засіданні робочої групи за участі заступника Ужгородського міського голови Вадима Борця, керівників Служби у справах дітей міськради – Марини Арокаті, Ужгородського міського центру соціальних служб департаменту соціалістики міськради – Івана Фленька, представників Благодійної установи «Навчально-реабілітаційний центр «Джерело», а також представників ювенальної поліції, інклюзивно-ресурсного центру, управління освіти Ужгородської міської ради та департаменту соціальної політики Ужгородської міської ради.

ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ПІДСИЛЕННЯ БАЗОВИХ ТА ЗАПРОВАДЖЕННЯ НОВИХ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ

обговорили в Ужгороді

Представники «Джерела» – координаторка проекту підвищення потенціалу громад у наданні інтегрованих соціальних послуг вразливим дітям та їхнім сім'ям у Львівській та Закарпатських областях ЦСПР «Джерело» Ірина Шемечко та юрист Андрій Лисик – презентували звіт проаналізованих актів Ужгородської міської ради (та її виконавчих органів), які регулюють питання захисту дітей та їх сімей, надання їм соціальних послуг та послуг соціального характеру в обласному центрі. Під час засідання обговорили пропозиції щодо підсилення базових соціальних послуг та запровадження нових соціальних послуг, які можуть покращити якість життя мешканців громади та забезпечити всебічний захист дітей та їхніх сімей.

ФОТОФАКТ

У БО БФ "Гуманітарний центр "Совине гніздо" минулого тижня внутрішньо переміщені особи, зареєстровані в Ужгороді, отримали:

- 19 пакетів із необхідними речами для дітей до 1 року;
- 48 пакетів з продуктовими наборами.

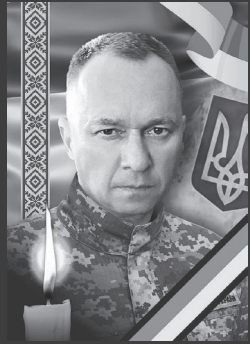
Протягом тижня волонтери видавали одяг, взуття, постільну білизну та посуд (видали 1072 одиниці).

Видачу гуманітарної допомоги здійснювали у партнерстві з PDUM Partnerschaft Deutschland-Ukraine/Moldova e. V., Luftfahrt ohne Grenzen/Wings of Help e.V. та іншими благодійниками.

Нагадаємо, за відповідними реєстраціями для отримання допомоги стежте на сторінках центру «Совине гніздо» в телеграмі або фейсбуку. Додаткову інформацію можна отримати на офіційній сторінці <https://sovynе.com.ua/>

УЖГОРОД У ЖАЛОБІ...

19 жовтня в Ужгороді провели в останню земну дорогу 47-річного захисника, сержанта Олексія Тімірязєва.

Олексій Геннадійович Тімірязєв народився 3 грудня 1976 року в місті Секешфехервар в Угорщині, в родині військового та вчительки.

В Ужгороді навчався у школі №11, далі здобував освіту в училищі №20. Пізніше проходив строкову службу. Працював в Україні та за кордоном.

Для своєї сім'ї Олексій був прикладом мужності та відданості. Він завжди прагнув більшого, завжди шукав виклики і не боявся їх прийняти.

У липні 2022 року вступив у лави Збройних Сил України. Навесні 2023-го отримав поранення в бою у Чернігівській області, після поранення повернувся і продовжив військову службу.

Загинув 8 лютого 2024 року під час виконання бойових завдань в Авдіївці.

За сміливість та відвагу відзначений державними нагородами.

Чин похорону відбувся на площі Народній. Віддати шану захиснику прийшли рідні та близькі, міський голова Богдан Андріїв, військові, містяни.

Від головнокомандувача ЗСУ генерала Олександра Сирського зачитали пам'ятний лист на знак глибокої вдячності за жертвоне служіння в лавях Збройних Сил.

Після заупокійної літургії жалобна хода пройшла до Паргоба Слави, де Олексія Тімірязєва поховали із військовими почестями.

У полеглого залишилися дружина і двоє синів.

Вічна пам'ять і шана Герою!

100-РІЧНИЙ ЮВІЛЕЙ ВІДСВЯТКУВАЛА УЖГОРОДКА НАДІЯ КОМИШНА

Ювілярку привітав і міський голова Богдан Андріїв, побажав міцного здоров'я, душевного спокою, поваги і турботи від рідних.

Надія Володимирівна народилася 18 жовтня 1924 року у селі Мошаниця Рівненської області у чеській родині Царбохів, із раннього віку вбирала в себе багатство культур та мов, що оточували її. Дитинство пройшло в атмосфері родинних цінностей та працьовитості.

Під час Другої світової війни її життя різко змінилося – у 1943 році була примусово депортована до Німеччини, де дивом уникнула концтабору і працювала

в німецькій сім'ї у місті Веймар. Цей період сформував її стійкість та чуйність до потреб інших.

Після закінчення війни зустріла своє кохання – Віталія, з яким побудували міцну родину в Ічні на Черкащині, народили двох дітей – Ірину та В'ячеслава. У 1960 році овдовіла. У 1960-х роках переселилася на Закарпаття, працювала в аптеці.

Захоплення Надії Володимирівни були різноманітними: вишивала хрестиком, створюючи справжні витвори мистецтва, в'язала, займалася садівництвом. На її дачі у Нижньому Солотвині були зібрані найрізноманітніші види декоративних рослин, за якими вона любила доглядати.

Своє життя присвятила дітям, вихованню

п'яти внуків і чотирьох правнуків. Для родини вона стала символом турботи, мудрості та незламної життєвої сили.

Надія Володимирівна вільно володіє чеською, українською,

польською та німецькою мовами. Секрет її довголіття – у спокійному ставленні до життя, оптимізмі та невтомній працьовитості.

Найщиріші вітання ювілярці!

В УЖГОРОДІ НА БАЗІ ПОЛЬОВОГО ОФІСУ ПРАЦЮЄ ХАБ ПСИХОСОЦІАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ

Польовий офіс міжнародної гуманітарної організації "Help – Hilfe zur Selbsthilfe" в Ужгороді відвідали заступник міського голови Михайло Маргіта, начальник управління економічного розвитку міста міської ради Василь Цап, начальниця відділу інвестицій та взаємодії з фондами і благодійними організаціями управління економічного розвитку міста Юліана Бокоч, заступниця директора департаменту соціалістики

Світлана Аділова. Нагадаємо, відкрили громадський простір у Закарпатській області у квітні 2023 року.

На базі польового офісу на вулиці Фединця, 52, працює хаб психосоціальної підтримки, де проводять індивідуальні консультації, а також групові заняття з арт-терапії для дітей з інклюзією. Уже проведено 907 консультацій та 262 групові заняття. Під час візиту посадовці мали можливість побачити, як відбуваються заняття із дітьми, а також, як проходить процес реєстрації на виплати людей, що потребують допомоги.

"Help – Hilfe zur Selbsthilfe" – це місія німецької гуманітарної організації, від 2021 року здій-

снює свою діяльність в Україні. Основну увагу приділяє допомозі внутрішньо переміщеним особам та людям, які постраждали від війни.

Керівник польового офісу Василь Панасенко поділився результатами поточних проєктів, за якими понад 449 домогосподарств отримали фінансову допомогу на оренду житла (люди з інвалідністю, багатодітні родини, прийомні сім'ї, батьки-одиначки), 312 осіб (новоприбулі ВПО та вразливі категорії) отримали багаторічну грошову допомогу, 18 режисерів бізнесів отримали грантову допомогу по 3000 євро на обладнання та матеріали.

Із питань щодо програм для внутрішньо переміщених осіб можна звертатися на електронну пошту: infozahid@help-ukraine.org.ua

НАЙБІЛЬША ЛІТЕРАТУРНА ПОДІЯ НА ЗАКАРПАТТІ – ВИСТАВКА-ЯРМАРОК «КНИГАФЕСТ-2024» – ВІДБУЛАСЯ В УЖГОРОДІ

Тринадцятий фестиваль книговидавців та авторів української книги 18 жовтня пройшов у галереї «Ужгород». Свої видання на заході представили 8 обласних видавництв та одне тернопільське.

У відкритті виставки взяли участь, зокрема, міський голова Богдан Андрійович, заступник начальника Закарпатської ОВА Юрій Гузинець, перший заступник голови Закарпатської облради Андрій Шекета, літератори, діячі культури тощо.

Богдан Євстафійович найперше подякував нашим захисникам за можливість проводити такі заходи, за те, що боронять нашу Батьківщину від ворога, який хоче знищити українську культуру, руйнує книгозбірні, наші пам'ятки. Відзначив, що друковане слово – це дуже важливо, адже популяризується українська мова і культура, дітям прищеплюється любов до читання книг.

На «Книгафесті» на відвідувачів чекали новинки закарпатських авторів, автограф-сесії Галини Малик, Олександра Гавроша та Мирослава Дочинця, презентація нових видань видавництва «Рік-У», «Карпати», «Карпатська вежа», «Патент», «Джура» (Тернопіль), «Гражда». Першу свою книгу «Народжені волею» презентував військовий Євген Грін.

На книжковому ярмарку можна було придбати різноманітні новинки для дорослих та юних читачів, поспілкуватися з уже відомими й

новими авторами, отримати автографи та багато яскравих вражень під час головної літературної події. Усі охочі долучилися до збору коштів на FPV-дрони для наших захисників.

Організатори заходу: Закарпатська ОВА, Ужгородська міська рада й обласна універсальна наукова бібліотека ім. Ф. Потушняка.

В УЖГОРОДІ ВШАНУВАЛИ ПАМ'ЯТЬ ПОЛЕГЛИХ ПІД ЧАС УГОРСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ 1956 РОКУ ПРОТИ КОМУНІСТИЧНОЇ ДИКТАТУРИ

68 років тому, 23 жовтня 1956 року, акції і страйки в Угорщині переросли в повстання, яке офіційно тривало до 10 листопада та було жорстко придушене тоталітарним радянським режимом.

Під час повстання загинуло кілька тисяч угорців, понад 200 тисяч були змушені рятуватись втечею через австрійський кордон на еміграцію, було репресовано десятки тисяч учасників тих подій, понад тисячу страчено.

Спроба визволення з-під влади комуністів тоді зазнала поразки, однак вона мала історичне значення в житті угорського народу. Революція зміцнила національну свідомість угорців і непохитне прагнення до свободи й демократії.

Загиблих у ті трагічні часи згадують і в Україні, яка вже третій рік в умовах повномасштабної війни бореться за свою незалежність. Полеглих учасників повстання в Угорщині вшанували в Ужгороді покладанням квітів до меморіального знаку героям і жертвам Угорської революції та до меморіальної дошки,

встановленої на стіні будівлі Ужгородського СІЗО, де утримувалися в'язні, вивезені з Угорщини.

В офіційних заходах узяли участь Генеральний консул Угорщини в Ужгороді Йожеф Бачкаї, голова Закарпатської облради Роман Сарай, заступник начальника Закарпатської ОВА Юрій Гузинець, міський голова Богдан Андрійович, дипломати, представники громадських та культурних товариств.

ДО УВАГИ ТИХ, ХТО ШУКАЄ РОБОТУ!

Ужгородська міська рада тісно співпрацює з центром зайнятості, тому пропонуємо актуальні вакансії підприємств, які звернулися з проханням про допомогу в укомплектуванні кваліфікованими кадрами на вільні робочі місця:

- **кравець** – заробітна плата 10000 гривень – Майстер з пошиття одягу преміум якості. Навички розкрою вітаються. Бажано спеціаліст з пошиття весільного та вечірнього вбрання.
- **начальник відділу** – заробітна плата 20000 гривень – Начальник відділу обліку та звітності, робота в 1С, ведення шляхових листів, первинної документації, страхового обліку.
- **робітник з комплексного прибирання та утримання будинків з прилеглими територіями** – заробітна плата 8000 гривень – Підтримання в належному стані будівель і території. Проведення поточних ремонтних робіт різного профілю.
- **електромонтер з ремонту та обслуговування електроустановлення** – заробітна плата 8000 гривень – Забезпечувати підтримку справного стану, безаварійну і надійну роботу обслуговуваних пристроїв та електроустановлення. Виявляти причини зносу, живити заходів щодо їх попередження та усунення. Забезпечувати правильну експлуатацію, своєчасний якісний ремонт відповідно до інструкцій з технічного обслуговування, діючих технічних умов і норм.
- **продавець продовольчих товарів** – заробітна плата 9000 гривень – Забезпечує максимальний обсяг продажів за допомогою поповнення товарного запасу в торговельно-заказному магазині, готує товари до продажу, консультує покупців, бере участь в інвентаризації, контролює своєчасне поповнення робочого запасу товарів і терміни реалізації продуктів.
- **майстер цеху** – заробітна плата 13000 гривень – Майстер швейного взуттєвого цеху. Запуск лінії та організаційні роботи.
- **кухонний робітник** – заробітна плата 8000 гривень – Працювати кухонним працівником в школах та гімназіях. Якісне і своєчасне приготування страв із доброякісних продуктів харчування згідно правил виробничої санітарії, кухонним обладнанням, техніки безпеки і протипожежного захисту та норм охорони праці, з неухильним дотриманням технології їх приготування.
- **помічник вихователя** – заробітна плата 8463.30 гривень – Проводить своєчасне прибирання групової кімнати, спальні, передпокою і інших площ вологим способом двічі на день. Згідно з графіком провітрює приміщення, суворо контролює дезінфекційну обробку посуду і дотримується дезінфекційного режиму групи під час карантину. Допомогає вихователю одягати і роздягати дітей на прогулянку.

Звертайтеся до Ужгородської філії Закарпатського обласного центру зайнятості: м.Ужгород, вул. А. Новака, 45. Контактні телефони: +380508005590, +380442449486.

ОГОЛОШЕННЯ

- **ВВАЖАТИ НЕДІЙСИМ** Посвідчення дитини з інвалідністю серії ДДА № 105862, видане 22.08.2022 р. Департаментом соціальної політики Ужгородської міської ради на ім'я Варцаба Юлія Володимирівна 2017 р.н. (батько: Варцаба Володимир Андрійович, 1990 р.н.); номер особової справи 618936.
- **ВВАЖАТИ НЕДІЙСИМ** Посвідчення учасника ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС у 1986 році (Категорія 1) серія А № 021328, видане 28.02.2019 р. Луганською ОДА на ім'я Куліков Віктор Олександрович.
- **ВВАЖАТИ НЕДІЙСИМИ** Диплом молодшого спеціаліста серія ВК № 25780236, виданий 7 липня 2004 р. Медичним училищем товариства з обмеженою відповідальністю центру "Медик" на ім'я Савчин Марина Василівна (спеціальність "Сестринська справа, кваліфікація медична сестра); а також Додаток до диплома про вищу освіту 02 С № 736590 (диплом молодшого спеціаліста ВК № 25780236), виданий Медичним училищем товариства з обмеженою відповідальністю центру "Медик" на ім'я Савчин Марина Василівна.
- **ВВАЖАТИ НЕДІЙСИМИ** Аттестат про середню освіту АС №005082, виданий 22 червня 1996 року середньою загальноосвітньою школою І-ІІІ ст. №12 м. Ужгорода на ім'я Рушак-Остроух Іван Володимирович; також – Додаток до Аттестата про середню освіту МЗ № 005082 (Аттестат: АС № 005082), виданий 22 червня 1996 року середньою загальноосвітньою школою І-ІІІ ст. №12 м. Ужгорода на ім'я Рушак-Остроух Іван Володимирович, реєстраційний номер 17.
- **ВВАЖАТИ НЕДІЙСИМ** втрачене Посвідчення дитини з багатодітної сім'ї, видане 17 лютого 2021 року Управлінням соціального захисту населення Ужгородської районної адміністрації на ім'я Бучок Юліанна Вікторівна (01.01.2007 р.н.).

Із сумом повідомляємо, що за даними КП Ужгородський комбінат комунальних підприємств від 16 по 22 жовтня ПИШЛИ З ЖИТТЯ 13 УЖГОРОДЦІВ:

- Губчакевич Станіслав Тимофійович 1946 р.н.
- Дерев'янченко Олександр Трохимович 1936 р.н.
- Малеш Гелена Юріївна 1937 р.н.
- Кривка Мартин Павлович 2003 р.н.
- Деревляник Микола Яношович 1917 р.н.
- Рекова Валентина Іванівна 1949 р.н.
- Тімірязев Олексій Геннадійович 1976 р.н.
- Ковач Пал 1941 р.н.
- Микулашко Поланя Іванівна 1936 р.н.
- Токар Карло Карлович 1978 р.н.
- Левинець Михайло Михайлович 1948 р.н.
- Бартованець Володимир Іванович 1965 р.н.
- Голомб Василь Андрійович 1963 р.н.

ХАЙ ЗЕМЛЯ ЇМ БУДЕ ПУХОМ...

СТУДЕНТИ УАЛ ВЧАТЬСЯ ПРАЦЮВАТИ В КОМАНДІ, ДОСЯГАТИ ЦІЛЕЙ, БРАТИ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА СВОЄ ЖИТТЯ ТА ДОЛЮ КРАЇНИ

19 жовтня Ужгородський осередок всеукраїнської організації «Українська Академія Лідерства» розпочав в Ужгороді другий формаційний рік для молоді з усієї України. Офіційне відкриття відбулося у новому приміщенні на вул. Підградській, 33б.

Цей день став простором для партнерів, медіа, випускників, батьків, крім того, відбулася панельна дискусія «Лідерство через вплив: як ефективно мотивувати та надихати без використання формальних повноважень».

Привітали молодь та побажали продуктивного навчання міський голова Богдан Андрійів, перший заступник голови Закарпатської облради Андрій Шекета, директорка департаменту освіти, науки молоді та спорту Закарпатської ОВА Мар'яна

Марусинець, начальниця управління у справах культури, молоді та спорту Ужгородської міськради Алла Чернобук.

Цьогорічна програма об'єднала 34 підлітків, зокрема, із Харківської, Київської, Сумської, Львівської, Полтавської, Івано-Франківської областей, Криму. Методологія Української академії лідерства передбачає

великий акцент на роботі в групі, формуванні міцних соціальних зв'язків, тому така кількість студентів цього року є оптимальною для втілення програми, зазначають в УАЛ.

Протягом 10 місяців студенти Академії вчитимуться

працювати в команді, досягати цілей, брати відповідальність за своє життя та долю країни, проводитимуть різноманітні заходи, реалізовуватимуть проєкти, волонтеритимуть.

Довідково. УАЛ – це формаційна платформа особис-

тисного та суспільного розвитку для молоді на основі цінностей. Академія поєднує річну програму між школою та університетом для вмотивованих підлітків 16-20 років та масштабні соціальні проєкти для суспільства.

ОГОЛОШУЄТЬСЯ КОНКУРС з перевезення пасажирів на міському автобусному маршруті загального користування

Організатор – Виконавчий комітет Ужгородської міської ради
ОБ'ЄКТИ КОНКУРСУ
ТА ЇХ ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ:

безпечення виконання соціально значущих перевезень.

Організатором проведення конкурсу з перевезення пасажирів на міських авто-

згідно з порядком визначення класу комфортності автобусів, сфери їх використання за видами сполучень та режимами руху.

До заяви на участь у конкурсі з перевезен-

ня квитка, який підключається до банківської картки отримувача послуг за рішенням відповідних державних органів на безоплатній основі, особам, які відповідно до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» мають право на безоплатний проїзд, та проїзд за яким зареєстрований у зазначеній системі.

Переможець конкурсу зобов'язаний укласти договір про організацію та обслуговування автоматизованої системи обліку оплати проїзду з суб'єктом господарювання, визначеним на конкурсних засадах, що забезпечує функціонування автоматизованої системи обліку оплати проїзду та уповноваженим Організатором здійснювати управління плати за транспортні послуги.

Плата за участь у конкурсі вноситься перевізником-претендентом на рахунок виконавчого комітету Ужгородської міської ради «Про встановлення плати за участь у конкурсі».

Одержання необхідної інформації про об'єкт конкурсу, місце та дата одержання бланків для участі у конкурсі:

виконавчий комітет Ужгородської міської ради, відділ транспорту за адресою: м. Ужгород, площа Поштова, буд. 3, другий поверх, каб. 207, тел. 61-62-85 у понеділок – четвер: з 08.00 год. до 12.00 год. та з 13.00 год. до 17.00 год., у п'ятницю: з 08.00 год. до 12.00 год. та з 13.00 до 16.00 год.

Для участі у конкурсі автомобільний перевізник подає на кожний об'єкт конкурсу окремо заяву та документи визначені порядком. Документи для участі в конкурсі у закритому конверті з позначкою № 1 та конверті з позначкою № 2 (який містить заяву), опускаються в скриньку з позначенням «Для документів на конкурс» до **14 листопада 2024 року** включно за адресою: м. Ужгород, площа Поштова, буд. 3, другий поверх, каб. 207, тел. 61-62-85 у понеділок – четвер: з 08.00 год. до 12.00 год. та з 13 год. до 17.00 год., у п'ятницю: з 08.00 год. до 12.00 год. та з 13.00 до 16.00. На конвертах № 1 та № 2 необхідно відмітити дату конкурсу, на участь у якому подаються документи, та назву перевізника-претендента.

Засідання конкурсного комітету буде проведено **29 листопада 2024 року** за адресою: 88000, м. Ужгород, площа Поштова, буд. 3, виконавчий комітет Ужгородської міської ради, перший поверх, каб. 104. Початок засідання о 10.00 год.

Розмір плати за участь у конкурсі за один об'єкт конкурсу, яким є окремий міський автобусний маршрут загального користування становить 218,50 гривень. Плату за участь у конкурсі переказати за реквізитами: Виконавчий комітет Ужгородської міської ради, Код ЄДПРПОУ 04053699, р/р UA 958201720314271022201053290, ДКС України м. Київ.

В документі, що підтверджує внесення плати за участь у конкурсі зазначити дату проведення конкурсу.

Всі особи, які представляють інтереси перевізника-претендента на конкурс (окрім керівника) повинні мати з собою довіреність, надану перевізником-претендентом.

Номер об'єкту	Номер маршруту	Назва маршруту	Протяжність маршруту, км прямий/зворотній напрямок	Кількість автобусів для виконання перевезень	Пасажиромісткість автобусів	Час роботи на маршруті		Інтервал, хв	Періодичність виконання перевезень	Рік виготовлення автобусів (не пізніше)	Категорія, клас, екологічний стандарт автобусів (не нижче)
						Початок роботи	Кінець роботи				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	11Б	вул. Володимирська – пл. Корятовича» (через Боздоський парк)	5.9/6.4	3	від 50	6.50	22.00	20	щоденно	2019	М3, I, не нижче Євро-5

Умови конкурсу з перевезення пасажирів на міських (в межах території Ужгородської міської територіальної громади) автобусних маршрутах загального користування (далі – Умови) розроблено відповідно до Закону України «Про автомобільний транспорт», постанов Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування» від 03 грудня 2008 року № 1081 (зі змінами), «Про затвердження Правил надання послуг пасажирського автомобільного транспорту» від 18 лютого 1997 року № 176 (зі змінами), наказу Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України «Деякі питання щодо використання автобусів за видами сполучень, режимами руху та протяжністю маршрутів, за параметрами пасажиромісткості, комфортності, технічних та екологічних показників» від 24.07.2024 № 688, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 28 серпня 2024 р. за № 1320/42665, наказу Міністерства інфраструктури України «Про затвердження Порядку організації перевезень пасажирів та багажу автомобільним транспортом» від 15 липня 2013 року № 480, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 31 липня 2013 року за № 1282/23814, Правил користування міським пасажирським транспортом у м. Ужгород, затвердженими рішенням виконавчого комітету Ужгородської міської ради 12.09.2018 № 270. Ці умови затверджені рішеннями виконавчого комітету Ужгородської міської ради 14.08.2024 № 393, 31.08.2022 № 401, 23.10.2024 № 582 і визначають умови перевезення пасажирів, які зобов'язаний забезпечити автомобільний перевізник-претендент.

Метою визначення автомобільного перевізника на конкурсних засадах є реалізація основних напрямів розвитку галузі автомобільного транспорту, створення безпечних умов для перевезення пасажирів автомобільним транспортом, покращення якості пасажирських перевезень, створення конкурентного середовища, забезпечення оновлення рухомого складу, підвищення рівня безпеки перевезень пасажирів, за-

бусних маршрутах загального користування є виконавчий комітет Ужгородської міської ради (далі – Організатор).

Об'єктами конкурсу є окремі міські автобусні маршрути загального користування, визначені відповідно до маршрутної мережі, затвердженої рішенням виконавчого комітету 19.12.2012 № 475 «Про маршрутну мережу автобусних маршрутів» (зі змінами).

Перевезення пасажирів здійснюється у звичайному режимі руху.

Визначена організатором обґрунтована структура парку автобусів, що використовуватимуться на маршруті загального користування, за показниками пасажиромісткості, класу, року виготовлення, технічними та екологічними показниками зазначається у формі таблиці «Об'єкти конкурсу та їх основні характеристики». Загальна пасажиромісткість автобусів, які пропонуються для виконання перевезень, повинна бути не менше 30 місць, екологічний показник не нижче Євро – 3. Пасажиромісткість автобусів, які пропонуються для резерву, повинна бути не менше 22 місць.

Кількість резервних транспортних засобів повинна становити не менше 10 відсотків від загальної кількості автобусів і не менше одного автобуса на маршруті.

Перевезення пасажирів на маршрутах повинно здійснюватися згідно з державними соціальними нормативами у сфері транспортного обслуговування.

Перевізник забезпечує на об'єкті конкурсу, який включає міський автобусний маршрут, використання транспортних засобів, пристосованих для перевезення осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, в кількості не менше 40 відсотків загальної кількості автобусів.

Транспортні засоби, пристосовані для перевезення осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, повинні бути пристосовані для користування інвалідами з вадами зору, слуху та з ураженнями опорно-рухового апарату, а також передбачати можливість встановлення зовнішніх звукових інформаторів номера і кінцевих зупинок маршруту, текстових та звукових систем у салоні для оголошення зупинок. Загальний перелік відповідних вимог встановлюється

згідно з порядком визначення класу комфортності автобусів, сфери їх використання за видами сполучень та режимами руху.

Копії сертифікатів відповідності та екологічності автобусів подаються із додатками, в яких зазначені основні показники та візуальна інформація, що характеризує транспортний засіб, на який видано сертифікат або транспортний засіб, що падає під сферу дії сертифікату, виданого на партію (серію) автобусів з такими характеристиками.

На транспортних засобах, що працюватимуть на маршруті загального користування, встановлюється GPS-система. Переможець конкурсу зобов'язаний укласти договір з підприємством, яке визначене Організатором перевезень на конкурсних засадах для виконання функцій з організації та управління рухом автобусів і підготовки інформації про роботу перевізників з використанням системи GPS-моніторингу.

До участі в конкурсі не допускаються автомобільні перевізники, які передбачають використовувати на маршрутах автобуси, переобладнані з вантажних транспортних засобів.

Оголошення про проведення конкурсу оприлюднюється через друковані засоби масової інформації та офіційний сайт міської ради на підставі відповідного рішення виконавчого комітету.

Пільгові перевезення пасажирів, які відповідно до законодавства користуються такими правами, повинен забезпечувати перевізник, який здійснює перевезення пасажирів на маршруті.

У разі запровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду перевізник забезпечує використання технічних засобів та/або приладів, за допомогою яких пасажирі надається можливість валідації електронного квитка для отримання права на проїзд у громадському транспорті.

Перевізник забезпечує можливість отримання послуг проїзду на пільгових умовах, а в разі запровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду – електронно-

Парадоксально, що в армії Івана Пайду називали «Депутатом», хоча він ним так і не став. Однак в Ужгороді він був відомий у першу чергу через свою громадянську позицію. «Він мав загострене почуття справедливості» – розповідає його молодший брат Сергій. Саме через це відчуття особистої причетності до долі України Іван пішов воювати і в 2014 році, і в 2022-му.

Народився Іван Пайда 21 жовтня 1982 року на Ужгородщині. Його мама, Любомира Дацьо, уродженка Івано-Франківщини, закінчила Хустське культосвітнє училище, після якого її направили завідувати клубом у село Пацканьово. Там симпатична білявка впала в око чорнявому легіневі Іванові, який працював водієм автобуса, возячи односельців на роботу до Ужгорода. Невдовзі закохані відгуляли весілля та хрестини.

Первісток Іванко був, на диво, непосидючий і до всього цікавий. Дворічним підліз під корову, яка, на щастя, відкопнула його без травм. Не мав страху перед незнайомцями, легко знайомився з людьми, зі всіма знаходив спільну мову.

Коли родина отримала квартиру в обласному центрі, обидва сини пішли до Ужгородської середньої школи № 6. 1990-ті роки були сповнені карколомних змін у суспільстві, які спричинили бурхливий ріст криміналітету. Злочинність

довкола зашкалювала. За такої непевної ситуації малий Іван просив батька записати його на бокс, аби вміти дати відсіч. Але на секцію треба приходити зі своїми рукавицями. Тож пішли за ними на базар, який тоді знаходився на стадіоні «Авангард». Обійшли усіх продавців, а дитячих боксерських рукавиць не знайшли. «Я без рукавиць не піду» – відрізав син. Довелося батькові купити йому дорослі, в яких той і почав тренуватися в дитячій спортивній школі «Юність».

Досягнувши певного успіху в боксі, Іван Пайда переходить на популярний тоді кікбоксінг. Вдома зберігається чимало медалей, завойованих на різних змаганнях. Хоча сам був невеликий – зріст до 170 сантиметрів, а вага – 60-65 кілограм. На домашніх фото можна побачити Івана в шпегаті з нагородою, яку тримає в перебинтованій руці. Під час поєдинків неодноразово ламав руку чи пальці. До речі, він ніколи не пив і не кутив, а фізичними вправами намагався займатися навіть на війні.

Однак своє призначення Іван бачив не в спорті. Це була людина дивовижно націлена на навчання. Майже все життя вчився. Після дев'ятого класу подався в СПТУ № 19, де здобув у 1999 році нову тоді спеціальність «оператор ЕОМ» – перших комп'ютерів.

У 2003 році закінчив фізичний факультет Ужгородського національного університету. Паралельно почав здобувати освіту практичного психолога, яку отримав у 2004 році. Тоді подався вчитися на економічний факультет УжНУ і став фахівцем з банківської справи. Причому всі ці освітні напрямки здобувалися не заради забаванки, а справді використовувалися в розмаїтій діяльності Івана.

З 2003 року працює вчителем інформатики в НВК «Гармонія», де користувався повагою колег та школярів. А вже вирізнявся розважливим, зичливим характером, був чудовим фахівцем, а будь-який конфлікт прагнув залагоджувати мирно. Недарма в 2008 році Іван

Пайда стає лауреатом міського конкурсу «Молодий учитель року» в номінації «Інформатика».

Ще навчаючись на фізичному

бирають головою ОСББ будинку, в якому мешкав із батьками. Цікаво, що Іван Пайда взяв на себе цей клопітний тягар на безоплатній основі. І навіть коли одружився і став жити з дружиною в іншому районі, далі виконував обов'язки керівника ОСББ «Прспект Свободи, 54». За час його керування чимало зроблено – частково утеплено стіни, замінено вікна і двері в під'їздах, загорожено територію, викладено плиткою доріжки. Роками тривала боротьба, аби біля дев'ятиповерхівки залишилася прибудинкова територія, яку хотіли віддати в інші руки. А в планах були ще й сонячні панелі на даху, аби мати власне джерело енергії.

У 2012 році Іван одружився з випускницею медичного факультету УжНУ Мар'яною Куштан, з якою його єднали близькі погляди на життя. Наступного року в них народився

первісток. Незважаючи на грудне немовля, Іван не зміг всидіти на місці під час Революції Гідності і перебував у гущі подій у найкритичніші дні Майдану. А коли почалося російське захоплення Криму та Донбасу, у липні 2014 року подався добровольцем в

факультеті УжНУ, почав підпрацювати у відомій фірмі «Корадо», яка займалася поставками кави в Ужгороді. З часом зрозумів, що може самостійно працювати і розпочав власний кавовий бізнес. Згодом з братом зареєстрував торгову марку «Ужгород» і навіть викупив обладнання своїх колишніх працедавців, на якому досі смажать каву з цілого світу.

Здавалося, постійне навчання і бізнес – доволі трудомісткі заняття для однієї людини. Але Іван Пайда так не вважав. Помаранчева революція 2004 року збурила в ньому патріотичні почуття, він їздить на Майдан, вступає до лав «Нашої України» і навіть стає заступником голови міської організації. Священик Свято-троїцького храму Православної Церкви України в Ужгороді, отець Віктор, теж учитель-фізик, згадує, як вони разом з Іваном Пайдою були спостерігачами на виборах Віктора Януковича.

У 2010 році Іван Пайда йде на вибори до Ужгородської міської ради у першій п'ятірці «Нашої України», але на хвилі суспільного розчарування Віктором Ющенком його однопартиєць не набирають потрібних голосів. Більше на виборах Іван Пайда не балотувався, бо не хотів перебігати з однієї партії в другу, хоча в Ужгороді він був відомий гострими виступами. За своїм характером це був природжений лідер, який не боявся вести за собою. Не дивно, що побував і членом міськвиконкому Ужгородської міськради.

У тому ж 2010 році його ви-

брали головою ОСББ будинку, в якому мешкав із батьками. Цікаво, що Іван Пайда взяв на себе цей клопітний тягар на безоплатній основі. І навіть коли одружився і став жити з дружиною в іншому районі, далі виконував обов'язки керівника ОСББ «Прспект Свободи, 54». За час його керування чимало зроблено – частково утеплено стіни, замінено вікна і двері в під'їздах, загорожено територію, викладено плиткою доріжки. Роками тривала боротьба, аби біля дев'ятиповерхівки залишилася прибудинкова територія, яку хотіли віддати в інші руки. А в планах були ще й сонячні панелі на даху, аби мати власне джерело енергії.

У 2012 році Іван одружився з випускницею медичного факультету УжНУ Мар'яною Куштан, з якою його єднали близькі погляди на життя. Наступного року в них народився

первісток. Незважаючи на грудне немовля, Іван не зміг всидіти на місці під час Революції Гідності і перебував у гущі подій у найкритичніші дні Майдану. А коли почалося російське захоплення Криму та Донбасу, у липні 2014 року подався добровольцем в

Збройні сили України, хоча до того у війську не служив.

Разом зі знайомими вибрали 24-ту Львівську окрему механізовану бригаду імені короля Данила. Потрапив у підрозділ піхоти, а тому брав участь в боях на передовій, де неодноразово ризикував головою, зачищаючи від окупантів захоплені міста і села під Луганськом. Демобілізувався восени 2015 року, найпізніше зі своїх побратимів. В АТО служив гранатометником і отримав прізвисько «Депутат».

Повернувшись додому, відгукнувся на прохання Ужгородської школи № 11 викладати довійськову підготовку для юнаків, адже тепер знав про війну з власного досвіду. Окрім того, продовжував навчати інформатики домашніх школярів. Викладання, яким вже займався на пів ставки, стало

КОМАНДИР ВІДДІЛЕННЯ З ПОЗИВНИМ «ДЕПУТАТ»

Молодшому сержантові Івану Пайді у жовтні виповнилося би 42 роки

для нього необхідним стимулом, життєвим хобі.

Адже любив вчитися сам і навчати інших. Тому всерйоз задумався про відкриття приватного дитячого садочку, яких так бракує у спальному районі Ужгорода. Для цього навіть закінчив у 2021 році магістратуру за спеціальністю «Організація дошкільної освіти». Ще в 2011 році пішов вчитися в аспірантуру на кафедру педагогіки та психології УжНУ, а тепер всерйоз задумався про завершення дисертації.

Тим часом родинний кавовий бізнес, до якого долучився з 2015 року молодший на три роки брат Сергій, колишній капітан поліції, потрохи набирав обертів. Кропітка продумана робота приносила результати: у 2019 році викупили приміщення київського банку на Кошицькій, аби відкрити там кравницю-кав'ярню з власною кавою. Однак планам завадила епідемія ковіду, яка зупинила роботу багатьох подібних закладів. Тому власноруч займалися ремонтом і дизайном майбутньої кав'ярні, яка мала засвідчити особливу повагу до цього культового напою ужгородців.

Іван дуже любив двох своїх синовців – Іванка з 2013 року та Ігорчика із 2017 року, яким щодня старався приділити увагу. Приніс додому боксерські рукавиці і «лапи», сам учив хлопців азам боксу.

Донецьчину, де вони оборонялися за кількадесят кілометрів від Вугледару. Весь цей час Богдан Готра був поруч з Іваном Пайдою, який командував відділенням штурмовиків. Згодом їхні військові шляхи розійшлися.

Наприкінці липня 2022 року Іван Пайда приїхав у відпустку. Діти не могли йому натішитися, дружина знімала їх на відео, а він навіть вдома не переставав думати про побратимів на передовій. Десять днів проминули швидко. Закарпатці перекидали на інший напрямок, тож Іван написав батькам, що збирається на кавуни до Херсона. Готувався перший масовий український контрнаступ.

Зранку 29 серпня Іван позвонив братові і сказав, що йдуть в наступ. Надіслав дружині фотографію їхнього відділення, яке мчить на БМП, і написав останнє повідомлення: «Кохана, єдина на все життя!». Цей напис він хотів вгравірувати всередині шлюбного перстня. Дружина йому відписала, але він уже не прочитав.

Під час штурму біля села Добрянки Херсонської області молодший сержант Іван Пайда загинув з кількома своїми побратимами. Посмертно нагороджений «Хрестом героя» та медаллю «Хрест Свободи» Православної Церкви України. Поховали почесного мешканця Ужгорода на Пагорбі слави.

Залишилися незавершеними багато справ, які він розпочав.

Зокрема, недописана дисертація, невідкритий приватний дитячий садок. «Це був дивовижний трудолюб. Ні разу не їздив на море відпочивати. Один раз побував за кордоном», – розповідає брат Сергій. – Головне його досягнення в житті – це постійна боротьба за справедливість. Навіть в армії не боявся говорити про недоліки. Він хотів змінити Україну. Врив, що це можливо. Тому завжди першим показував приклад. І був попереду до самої загибелі».

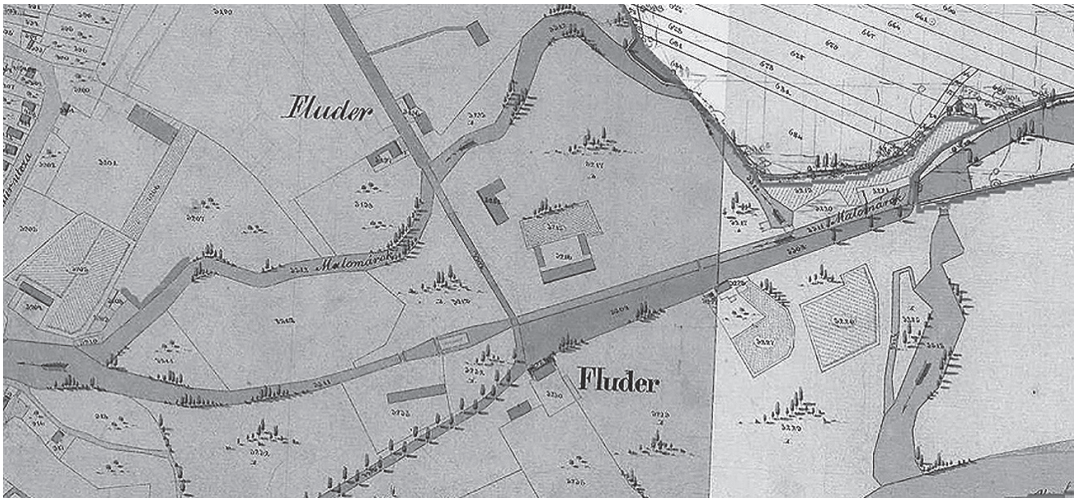
Справді, в біографії Івана Пайди вражає його дивовижна беручкість та енергія. Він хотів усе пізнати. Безперервно вчився, навіть у перший день війни мав призначені англійські курси. Поспішав жити, наче відчував свій недовгий вік. Російські окупанти обірвали гідне та яскраве життя ужгородця на початку своїх звершень.

Минулого року дружина Мар'яна Пайда відкрила кав'ярню «На Кошицькій», про яку так мріяв її чоловік. Зробила це вона в пам'ять про коханого, аби однієї його незавершеною справою стало менше.

Серед учасників цьогоорічного ужгородського забігу «Шаную воїнів, біжу за героїв України» був Олександр Железняк, який біг за свого улюбленого вчителя інформатики – назавжди 39-річного штурмовика Івана Пайду.

**Олександр Гаврош,
Спецпроект «Герої Закарпаття»**

ВТРАЧЕНИЙ УЖГОРОД: ОСТРІВ МАРГАРИТИ

Чи знаєте ви, чому одна з вулиць Ужгорода зветься Острівною? Якщо ні, то з цієї статті ви дізнаєтеся багато нового й цікавого про наше місто. Нині вулиця Острівна простягається під Замковою горою паралельно вулиці Шумній. Починається вона біля міського автовокзалу № 2, де ніякого острова, як ви знаєте, нині нема. Однак так було не завжди.

Ви, мабуть, чули, що здавна в Ужгороді були два Ужі або Унги: Уж (Унг) і Малий Уж (Малий Унг). Вони утворювали на своєму шляху кілька островів, наприклад, ще 100 років тому ужгородський замок стояв на острові між основним руслом річки та її відгалуженням-каналом. Ще один острів утворився в районі нинішньої вулиці Шумної, щоправда тут уже «працював» виключно Малий Уж, який саме на місці нинішнього «перечинського» автовокзалу (автовокзалу №2) розгалужувався на дві гілки. Цей незаселений острівець ужгородці здавна називали Моргітсігетом, тобто островом Маргарити. Чому саме так – невідомо, однак є припущення, що містяни просто скопіювали назву дунайського острова в Будапешті. Тобто є в місті острів на річці – значить, він буде нашим Моргітсігетом (десь за таким же принципом нині багато хто називає будівлю ОВА та обласної ради Білим домом, а район міської лікарні – БАМом).

Якщо ви ніколи не чули про будапештський Моргітсігет, то коротенько розкажемо, що це острів на Дунаї, який названий на честь святої Маргарити – доньки угорського короля Бейли IV. За легендою, король пообіцяв віддати Богу свою доньку, якщо Угорщина буде врятована від монгольської навали. Дівчинка дійсно від самого дитинства твердо вирішила стати черницею. Король побудував для неї та її сестер-домініканок монастир на Заячому острові, де Маргарита у 12-річному віці прийняла постриг і проживала аж до своєї ранньої смерті у 27 років. У XVII столітті острів назвали на її честь.

На ужгородському острові не було монастиря й не проживала ніколи свята Маргарита. Вперше згадки про цю назву вдалося знайти у місцевій пресі за 1897 рік, коли мешканців міста запрошували показатися на ковзанах на об-

лаштованій на Моргітсігеті платній ковзанці. В цьому запрошенні читачам не пояснювали, де той Моргітсігет розташований, а це означає, що на кінець XIX століття це був уже звичний і розповсюджений локальний топонім. Цікаво, що ковзанки на острові робили майже щорічно – відтоді, як у 1872 році в місті було створене Товариство ковзанярів.

Ще одна цікавинка, пов'язана з цією місцевістю, полягає в тому, що саме на острові Маргарити міська управа ще в кінці того ж XIX століття планувала збудувати перший у місті публічний басейн. Як ми знаємо, цей план був утілений значно пізніше, у 1938 році, і зовсім в іншому місці – у нинішньому Підзамковому парку. Однак у 1890-х роках саме Моргітсігет вважали найкращим місцем для спорудження басейну. Варто уточнити, що з часом цю назву – Моргітсігет – почали використовувати для означення не лише самого острова, а й прибережної його ділянки. Там, вочевидь, було місце з пісочним берегом, адже в міській пресі згадувалося, що в літній період цю нелюдну місцину жителі облюбували для того, що позасмагати на пісочку. Але більшу частину прибережної смуги між водами

Малого Ужа і казармами гонведів займали сади і хаші.

Належала ця ділянка в районі нинішньої вулиці Острівної Мукачівській греко-католицькій єпархії. На початку 1920-х єпархія вирішила продати свою землю, тож зі згоди міської управи цю частину Моргітсігета (уточнимо ще раз, що в цьому випадку йдеться не про острівну частину, а про прибережну смугу, яку чомусь називали так само) розділили на парцели, тобто земельні ділянки, й почали продавати. Планування нового мікрорайону капітула єпархії довірила архітектору Ерно Ковошу – тому, котрий зводив у місті залізничний вокзал, побудував Василіянський монастир та чимало інших споруд. Від самого початку було задумано, що це буде район вільової забудови, де проживатиме місцева інтелігенція.

У 1927 році угорськомовна газета «Uj Közlöny» писала, що за тренувальним майданчиком пожежників і вулицею Павловича, на місці колишнього пустиря, порослого чагарниками, з'явиться незабаром новий район. Спершу планувалося, що тут постануть

22 родинні вілли, власники яких своїм коштом мають провести каналізацію й облаштувати дорогу. Багатьом, щоправда, не подобалося, що дорога, яка мала вести до нового елітного району, проходила біля тренувального майданчика пожежників (нині на його місці – ряд радянських багатоповерхівок), який був завалений сміттям, балками й різним непотребом. Там же тривалий час стояла величезна дощата споруда, яка служила приміщенням для зберігання міського транспорту. Згодом цю територію більш-менш облаштували, дощату споруду перенесли на територію старої скотобійні, тож в'їзд у новий район із кожним новозведеним будинком ставав усе красивішим.

У 1927 році у цій частині міста, яку досі звали або Моргітсігетом, або

Маркетиним островом, уже сформувалися обриси затишного райончика з 15 готовими віллами, які належали переважно свителю, чиновникам і священникам. Спершу перед кожним будинком був так званий кішкерт або малий садок – простіше кажучи, простір із клумбою. Однак згодом тутешнім мешканцям довелося відмовитися від своїх трояндових клумб, адже спроектована дорога була такою вузькою, що там не міг розминутися транспорт. Саме тому нині на вулиці Острівній простору між дорогою і фасадами приватних будинків майже немає.

Коли район уже почали заселяти мешканці, постало питання про те, що новій вулиці час присвоїти офіційну назву. Міська управа, вочевидь, довго не думала – враховуючи багаторічну історію цієї місцини, вулицю назвали Marketin Ostrov. Тоді вулиця, до речі, була більшою за нинішню Острівну – продовжувалася на сучасну вулицю І. Шутева.

Уж переходив у трубу. Там почало збиратися сміття, утворився затор із тил мертвих тварин, які скидали у канал вище за течією. Усе це невимовно смерділо, утворилося болото, на якому розвелася незліченна кількість комарів.

1930-ті в Ужгороді ознаменувалися тим, що в місті з'явилася малярія. Спалахи були сезонними, помирили люди, а виною всьому вважали болото Малого Ужа. Місцеві газети писали, що найчастіше хворіють і помирають мешканці Моргітсігета і вулиці Підградської, бо там, мовляв, залишилася остання відкрита ділянка Малого Ужа. У 1938 році нарешті дісталася черга й до цієї ділянки, однак варто зауважити, що сезонних спалахів малярії у місті це не зупинило. У 1943 році, наприклад, лише за півроку від малярії померли 54 мешканці міста.

Коли засипали Малий Уж, на місці каналу та острова утворилася велика незабудована ділянка. На жаль, невідомо, які плани міська управа мала на цю

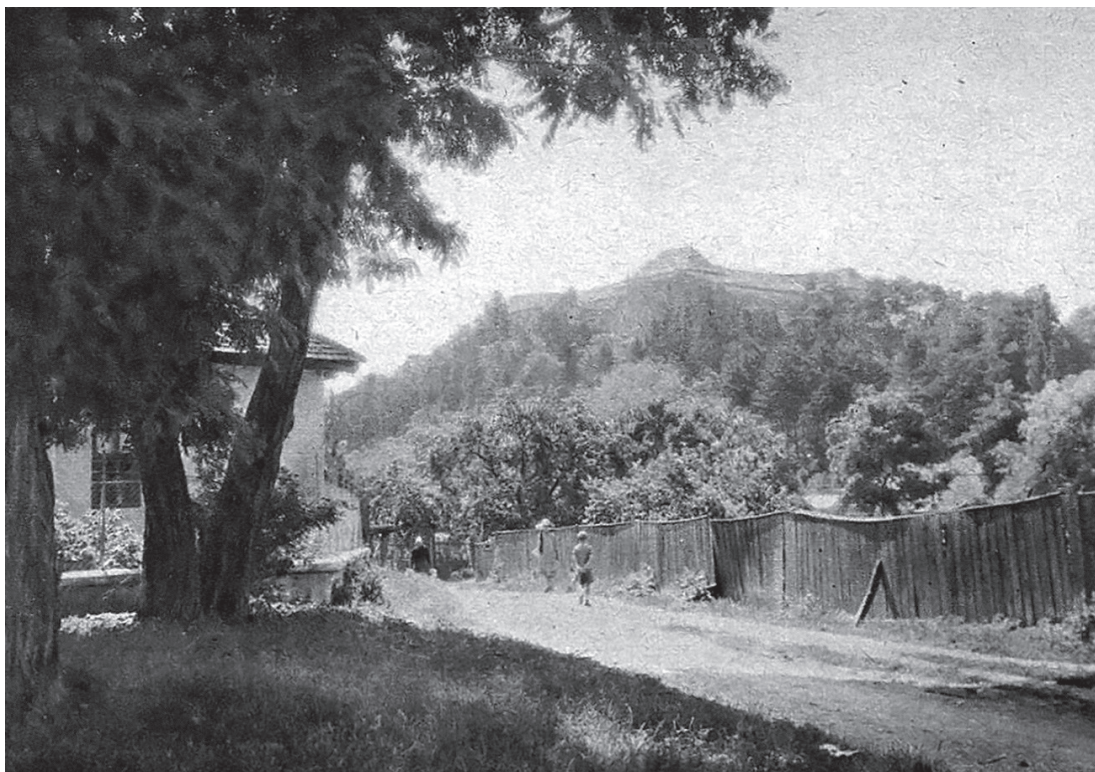

На початку 1940-х в одній із вілл Моргітсігета облаштували винарню (нині ця будівля розташована на вул. Острівній, 11)

У 1930-х це був дуже зелений, тихий і затишний район над водами Малого Ужа. Але іноді це було не на руку тамтешнім мешканцям, особливо, коли злодії зрозуміли, що заможні вілли можна легко пограбувати, непомітно зникнувши з місця злочину через численні сади навколо. Тоді Малий Уж, як правило, не робив проблем для мешканців району: не розливався, не смердів. Але в другій половині 1930-х, коли майже весь канал у центральній частині міста вже перевели у велику трубу й засипали, на вулиці Маркетин острові утворилося місце, де ще відкритий Малий

територію, якою її бачили в майбутньому тодішні архітектори міста. Друга світова війна не давала можливостей втілювати якісь масштабні будівельні проекти, а в повоєнний час радянська влада звела на території колишнього Моргітсігета район багатоповерхової забудови. Лише на вулицях Острівній, І.Шутева, провулку Шумному ще можна побачити, який вигляд мали вілли міжвоєнного періоду, якими красивими вони були. Якщо ви ніколи або давно не бували в цьому районі, прогуляйтеся туди, а гуляючи, уявіть, яким це місце було, коли ці вілли не сусідили з багатоповерхівками, а стояли на березі садів і троянд.

"Про Захід" Тетяна ЛІТЕРАТИ

Район нинішньої вулиці Острівної – на фото 1928 року з журналу «Letem svétem»

ГОРОСКОП

ОВЕН

На тижні акцентуються теми сім'ї, дому, а також організації нової справи чи роботи. Правильний режим праці та відпочинку, вміння розслабитися після роботи сприятимуть бадьорості, працездатності й опору будь-яким хворобам.

ТЕЛЕЦЬ

Усі зміни відбуватимуться поволі, часом – зовсім непомітно. В особистому житті взагалі краще зупинитися в пошуку і прагнути до стабільності. Намагайтеся не перетримуватися.

БЛИЗНЯТА

Зможете змінити у своєму житті те, що вас не влаштовує, тому не зупиняйтеся на досягнутому. Важко буде лише спочатку, зате результат вас потішить.

РАК

Тиждень буде консервативним, але стабільним. Доведеться приділяти багато часу і сил залагодженню старих справ. Необхідно зміцнювати імунітет, щоб опиратися захворюванням.

ЛЕВ

Усе складатиметься на рідкість вдало. Станете помітною фігурою всюди, хоч би де ви з'явилися. На вас чекає багато поворотів долі та приємних емоційних переживань.

ДІВА

Спостерігатиметься затишшя. Навряд доречно будувати нові плани і думати про перспективи. Слід більше часу приділяти сім'ї – інакше стосунки можуть стати напруженими.

ТЕРЕЗИ

Не чекайте миттєвої віддачі. Тепер головне – більше витримки і терпіння. З'явиться нагода змінити роботу, на вас чекатимуть нові поїздки, корисні та приємні знайомства і зустрічі.

СКОРПІОН

Тиждень відкриває безліч найрізноманітніших перспектив, тому головним завданням буде не загубитися в цьому розмаїтті і сконцентрувати свою зусилля на головному.

СТРЕЛЕЦЬ

Добробут зросте. Але вам не зашкодить витримка й терпіння, щоб зуміти розділити фінансові турботи і домашні справи з близькими, а не тягти весь родинний бюджет і проблеми самотужки.

КОЗОРІГ

Настає період накопичення, причому не лише фінансів, а й досвіду. Не слід робити ривків – до успіху приведе послідовність і методичність.

ВОДОЛІЙ

Тиждень обіцяє масу випробувань. А в особистому житті на вас чекає розуміння і впевненість у стабільності й міцності стосунків.

РИБИ

Успіху у справах досягнете завдяки чіткому плануванню і добрій організації. Хтось почне виношувати наполеонівські плани. Але не слід забувати і про здоров'я – важливо вести здоровий спосіб життя.

АНЕКДОТИ

А хтось знає, навіщо взагалі потрібні ці чотири години на роботі в п'ятницю після обіду?

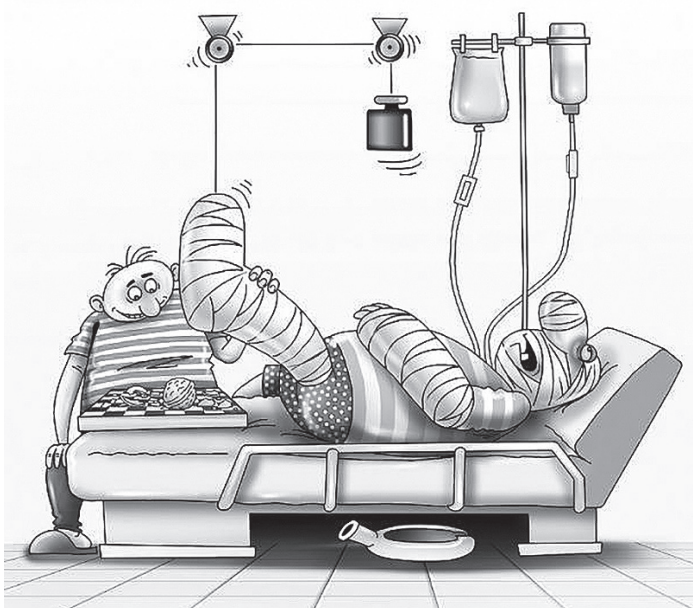
Якщо з палкого і щирого кохання виходиш заміж за хорошого та доброго хлопця, абсолютно не важливо, якого кольору у нього Мерседес.

Після бійки на весіллі я зрозумів: шампанське найсильніше вдаряє в голову, коли воно в пляшці.

"Не кантувати!" – часто повторював своїм учням Гегель.

Будь-яка жінка в житті має дві головні мети: як знайти чоловіка своєї мрії? і як позбутися цього козла?

Депресія – це коли повітряний замок завалився і придавив свого будівельника.

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

• • •

Продавець подивився на неї, подумав і каже:

Мені здається, що диван взяв моє фото, сховався до ворожки і зробив приворот.

Пельмень – це борошняна мушля, що таїть у собі м'ясну перлину.

Під час сімейної сварки:

Після вивчення північного саява, яке нещодавно спостерігалось практично по всій країні, вчені дійшли висновку: красиво!

Шкільне завдання: «Оркестр із 30 музикантів виконує 6 симфонію Бетховена за 40 хвилин. За який час оркестр із 60 музикантів виконає 12 симфонію Бетховена?».

Якщо людина змінила самокат на велосипед, то це – кур'єрний ріст.

ГОЛОВНИЙ БІЛЬ:

види та причини виникнення

Головний біль – симптом, який може мати безліч причин і по-різному проявлятися залежно від його типу. Як він впливає на людину та що робити для полегшення – читайте далі.

Біль у потилиці

Це біль від стресу. Тупий, пульсуючий біль, який може поширюватися на інші ділянки голови.

Допомога: регулярна фізична активність і здоровий спосіб життя.

Біль у маківці

Тупий біль, який може супроводжуватися відчуттям голоду або спраги.

Допомога: пийте достатню кількість води, їжте збалансовану їжу та контролюйте рівень цукру в крові.

Біль у передній частині голови

Свідчить про недосипання. Біль, який зазвичай локалізується лише в зоні чола.

Допомога: регулярний режим сну, створення комфортних умов для нього і дотримання режиму.

Біль у зоні брів

Його називають синусовим головним болем. Біль, який пульсує чи "скаче" в області очей і чола. Він може супроводжуватися закладеністю носа.

Допомога: інгаляції паром. Допоможе вживання антигістамінних препаратів. Однак краще проконсультуйтеся з лікарем для визначення причини синуситу.

Біль, що стискає голову

Тупий біль, який зазвичай з'являється від напруженості, схожий на тиск або здавлення з одного чи двох боків голови.

Допомога: зменште час, який ви проводите за екранами гаджетів. Робіть регулярні перерви, застосуйте теплі компреси та виконуйте вправи для розслаблення.

Цервікогенний головний біль

Біль у шії та голові. Він починається в зоні шийного відділу і поширюється на голову.

Допомога: регулярна фізична активність і корекція постави. Ефективним буде лікування у фізіотерапевта або мануального терапевта.

Пам'ятайте, якщо головний біль стає регулярним, посилюється або не проходить від домашніх засобів, необхідно звернутися до лікаря.

8 шарів (не забувайте, що її ширина повинна відповідати висоті чола, а довжина – обхвату голови).

Тепер візьміть 250 мл звичайної води і нагрійте до температури 60-70 градусів, додайте 2 чайні ложки солі без верху і розчиніть її. У вас вийде 8% сольовий розчин.

Далі швидко обмийте потилицю, лоб і вуха теплою водою, змочіть марлеву пов'язку у сольовому розчині, злегка відісніть, розправте і одразу обв'яжіть нею голову, захопивши потилицю, лоб та вуха. Щоб компрес тримався краще, його можна зафіксувати за допомогою косинки. Після цього потрібно лягти.

Полегшення можна відчувати вже за кілька хвилин, але пов'язку не слід поспішати знімати. Потрібно, щоб тиск нормалізувався. Після цього не забудьте обмити голову теплою водою.

Цікаво, що сіль допомагає позбутися навіть сильної мігрені. І цей спосіб був перевірений тими, хто дійсно страждає на цю недугу. Однак потрібно готувати не сольовий розчин, а спеціальний напій. Для нього вам знадобляться лише три інгредієнти: вода, лимонний сік та сіль. Візьміть склянку води, додайте сік одного лимону і одну чайну ложку солі. Перемішайте і випийте.

ЯК ПОЗБУТИСЯ ГОЛОВНОГО БОЛЮ

Простий метод лікування, який додатково нормалізує тиск

Іноді головний біль настільки сильний, що навіть пігулки не допомагають. Причини такого стану можуть бути різними: від банальної перевтоми до стрибків тиску під час зміни погоди. В такому разі можна спробувати застосувати простий, але дієвий метод лікування, який полягає у використанні сольової пов'язки.

Традиційній кухонній солі здавна приписують лікувальні властивості. І не випадково. В ній міститься велика кількість макроелементів, які необхідні нашому організму. Напевно, саме в цьому й полягає її головний секрет допомоги від головного болю.

Як приготувати сольовий розчин від головного болю? Все доволі просто. Вам знадобиться щільна марлева пов'язка, яку потрібно скласти в

• Газета "Ужгород" • Засновник: ТОВ "Редакція газети "Ужгород" •
• Видавець: ТОВ "Редакція газети "Ужгород" • Головний редактор Олексій МЕГЕЛА •

АДРЕСА: пл. Жупанатська, 3 (у дворі Художнього музею) ДЛЯ ЛИСТІВ: 88000, УЖГОРОД, пл. Жупанатська, 3.
ТЕЛ./ФАКС: 61-63-43, 050 549 7314. E-MAIL: gazeta.uzhgorod@gmail.com

Свідоцтво про реєстрацію: №721/313Р серія 3Т від 30.01.2019. Р/р UA56 305299 00000 26005023600678
у Приватбанку м. Ужгорода, МФО 305299, код ЄДРПОУ 25439910. Ідентифікатор медіа: R30-01427
Номер видруковано: "А-Прінт", м. Тернопіль, тел. (0352) 52-27-37. www.a-print.com.ua.
Тираж 1050 екз. Замовлення № 2123.

• Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших відомостей несуть автори публікацій, а рекламної інформації та оголошень – рекламодавці. • Редакція може не поділяти поглядів авторів. • Редакція залишає за собою право редагувати матеріали. • Гонорар виплачується тільки за замовленими матеріалами. • Передплатний індекс газети "Ужгород" – 41807.